

Aan
Minister van Financiën

Contactpersoon
Lisette de Wind (Cft)
Datum
17 juni 2011
Ons kenmerk
Cft 201100536
Pagina
1/6

Telefoonnummer
+5999 461 9081
E-mail
info@cft.an
Uw kenmerk
Bijlagen
-

Onderwerp
Reactie op de nota van wijziging op de 1e Suppletoire begroting

Geachte heer Jamaloodin,

Op 9 mei 2011 heeft het Cft een voorstel voor een Nota van Wijziging op de 1^e suppletoire begroting 2011 van het land Curaçao ontvangen. Conform de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Rijkswet) dient het Cft binnen veertien dagen na indiening te adviseren over een concept wijziging van de begroting. Het Cft heeft op 15 juni 2011 de nodige toelichting en onderbouwing ontvangen om tot een oordeel te komen op de voorgestelde nota van wijziging.

Op 14 maart 2011 heeft het Cft geadviseerd over de 1^e suppletoire begroting 2011 (kenmerk Cft 2011/264). Omdat deze suppletoire begroting nog niet is behandeld en aangenomen door de Staten van Curaçao, betreft het thans voorliggende voorstel voor wijziging een Nota van Wijziging op de 1^e suppletoire begroting en betreft het niet de 2^e suppletoire begroting.

De Nota van Wijziging is met name bedoeld om de gevolgen van het Belastingplan 2011-2014 in de begroting te verwerken. Daarnaast wordt de gelegenheid gebruikt om de beschikbare middelen voor de Staten te verhogen.

Nota van Wijziging op de 1^e suppletoire begroting 2011 op hoofdlijnen

Budget voor de Staten

Ten behoeve van het vervullen van enkele vacatures bij de Staten wordt het budget voor de volksvertegenwoordiging verhoogd met circa ANG 0,3 miljoen. De dekking wordt gevonden in de stelpost bij Financiën die mede voor dit doel (invullen vacatures) is opgenomen.

Daarnaast zal het gebouw van de Staten dit jaar worden gerenoveerd. De Staten zal daarom tijdelijk onderdak vinden in het gebouw van de voormalige eilandsraad van het eilandgebied Curaçao. Dit brengt extra huurlasten met zich mee van ANG 0,5 miljoen (eenmalig).

Belastingplan 2011-2014

Ten einde het fiscale stelsel op Curaçao meer concurrerend en robuust te maken, stelt de regering van Curaçao een aantal wijzigingen op het gebied van de belastingen voor. Zo vindt er een verschuiving van directe naar indirecte belastingen plaats. Enerzijds worden de loon- en inkomstenbelasting en de winstbelasting verlaagd (van 34,5% naar 27,5%) en anderzijds wordt de omzetbelasting verhoogd (van 5% naar 6%). Daarnaast zijn de accijnzen op brandstof verlaagd. Dit geeft het volgende budgettaire beeld.

	2011	2012	2013	2014
Directe belastingen	-21,2	-44,4	-46,4	-48,5
LB/IB	-21,2	-23,2	-24,0	24,9
Winstbelasting		-21,2	-22,4	-23,6
Indirecte belastingen	24,7	49,1	50,9	52,9
Omzetbelasting	33,6	66,7	69,6	71,9
Accijnzen	-8,9	-17,6	-18,7	-19,0
Saldo	3,5	4,7	4,5	4,4

Zoals uit bovenstaande tabel blijkt resulteren de voorgestelde wijzigingen in per saldo hoger belastingopbrengsten. De gevolgen van de aanpassingen in de Omzetbelasting (+20%) en de Accijnzen (-25%) zijn lineair berekend. Er is in de budgettaire effecten geen rekening gehouden met vraaguitval (in het geval van de Omzetbelasting) of vraagtoename (in het geval van de accijnzen).

Het belastingplan heeft ook gevolgen voor de lastenzijde van de begroting. Omdat de lagere inkomensgroepen worden geconfronteerd met een hogere omzetbelasting en tegelijkertijd maar zeer beperkt profiteren van de lagere loon- en inkomstenbelasting, is besloten om enkele uitkeringen (AOV, AWW of algemene bijstand) te verhogen met 3%. Hiermee ziet het totaalplaatje met betrekking tot het belastingplan er als volgt uit.

	2011	2012	2013	2014
Baten	3,5	4,7	4,5	4,4
Lasten	2,4	4,8	4,8	4,9
Saldo	1,1	-0,1	-0,3	-0,5

Het belastingplan levert in 2011 per saldo een meevaller op en in de jaren 2012-2014 een (oplopende) tegenvaller. De regering stelt voor om de meevaller in 2011 te doteren aan de reserves, om vervolgens de tegenvallers ten laste te brengen van de reserves.

Beoordeling

Het Cft dient te beoordelen in hoeverre de begroting inclusief het voorstel voor wijziging, blijft voldoen aan de normen zoals deze zijn vastgelegd in de Rijkswet. In het nu volgende zal het Cft zijn beoordeling op basis van deze normen geven.

Criterium: de in de begroting en meerjarenbegroting opgenomen uitgaven op de gewone dienst worden gedekt door de ter dekking van die uitgaven opgenomen middelen.

De initiële begroting 2011 kende een meerjarig positief saldo op de Gewone Dienst. De voorstellen in de 1^e suppletoire begroting leiden tot een meerjarige verbetering van dit saldo. Een en ander is in onderstaande tabel geïllustreerd.

	2011	2012	2013	2014
Saldo gewone dienst ontwerpbegroting	50,8	44,7	43,8	46,2
Effect 1 ^e suppletoire begroting op saldo gewone dienst	+0,5	+13,2	+0,1	+0,1
Effect Nota van Wijziging op saldo gewone dienst	+1,1	-0,1	-0,3	-0,5

Hiermee voldeed de begroting ruimschoots aan het criterium van een sluitende Gewone Dienst. De thans voorliggende Nota van Wijziging kent weliswaar meerjarig een klein tekort (met uitzondering dus van 2011 en los van de onttrekking uit de reserves), dit leidt er niet toe dat nu sprake is van een tekort op de Gewone Dienst. Daarmee voldoet de begroting nog steeds aan deze norm.

Relatie Gewone Dienst – dotaties/onttrekkingen aan de reserves

De voorgestelde wijziging zijn ogenschijnlijk budgetneutraal, per saldo lijkt er niets te gebeuren met het saldo op de Gewone Dienst. Dit komt echter omdat het per saldo resultaat van de baten- en lastenmutaties wordt toegevoegd (2011) of onttrokken (2012-2014) aan de reserves. In de ogen van het Cft kent de voorgestelde wijziging een positief effect op het saldo van de Gewone Dienst in 2011 en meerjarig een negatief effect. In de ogen van het Cft is een toevoeging aan de reserves gedurende het uitvoeringsjaar alleen opportuun wanneer het gaat om een bestemmingsreserve danwel een voorziening. Voor zover het Cft na kan gaan handelt het in deze Nota van Wijziging om een toevoeging aan de algemene reserve. Anders zou ook het positieve saldo op de Gewone Dienst zoals dat meerjarig in de ontwerpbegroting is opgenomen kunnen worden toegevoegd aan de reserves zodat in de begroting telkens sprake is van een saldo van nul op de Gewone Dienst. Hetzelfde geldt voor een negatief saldo op de Gewone Dienst in de begroting. Door tevens een onttrekking van de reserves op te nemen ontstaat weer een sluitende Gewone Dienst. Bovendien vraagt het Cft zich in hoeverre er sprake is van reserves. De jaarrekening 2010 is nog niet beschikbaar, maar uit de jaarrekening 2009 blijkt dat Curaçao te kampen had met een negatief vermogen. Mogelijk dat de vorig jaar voltrokken schuldsanering hierin verlichting heeft gebracht.

Het Cft concludeert dat de Nota van Wijziging niet budgetneutraal is, maar meerjarig een klein tekort vertoont. Omdat het een klein tekort is, leidt het niet tot een tekort op de Gewone Dienst voor de jaren 2012-2014. Daarmee is er geen belemmering (vanuit de optiek van de Rijkswet) voor deze Nota van Wijziging. In toekomstige gevallen gaat het mogelijk om grotere bedragen waardoor er wel degelijk problemen ontstaan.

Economische groei

Op pagina 12 van de Nota van Financiën behorende bij de ontwerpbegroting 2011 valt te lezen dat Curaçao rekening houdt met een economische groei van 1,25%. Curaçao baseert zich daarbij op de raming van de Centrale Bank van (toen nog) de Nederlandse Antillen. In een persbericht van begin dit jaar voorspelt de Centrale Bank voor Curaçao en Sint Maarten (CBCS) een groei van de Curaçaose economie in 2011 van 0,6%. Dat betekent derhalve een halvering van de verwachte groei. Het Cft vraagt zich af of land Curaçao hierin aanleiding ziet om het verwachte niveau van baten neerwaarts aan te passen.

Criterium: de in de begroting en de meerjarige begroting opgenomen uitgaven op de kapitaaldienst worden gedekt door de ter dekking van die uitgaven opgenomen middelen, rekeninghoudend met de verwachte ontvangsten uit de opbrengst van geldleningen.

In zowel de ontwerpbegroting als in 1^e suppletoire begroting 2011 bedroeg het (negatieve) saldo op de kapitaaldienst exact het spiegelbeeld van het positieve saldo op de gewone dienst. De nu voorliggende Nota van Wijziging heeft geen gevolgen voor de kapitaaldienst. Daarmee blijft de begroting voldoen aan dit criterium.

Criterium: de rentelastnorm wordt niet overschreden

Zowel bij de ontwerpbegroting als bij de 1^e suppletoire begroting heeft het Cft geconstateerd dat de begroting voldeed aan het criterium van de rentelastnorm. De nu voorliggende Nota van Wijziging heeft geen additioneel beroep op de kapitaalmarkt tot gevolg, waardoor ook de begrootte rentelasten niet wijzigen. Daarmee heeft de Nota van Wijziging geen gevolgen voor de toetsing aan de rentelastnorm.

Zoals zowel bij de ontwerpbegroting als bij de 1^e suppletoire begroting is opgemerkt, betreft het hier slechts een voorlopig oordeel. De Rijkswet bepaalt dat de rentelastnorm betrekking heeft op de gehele collectieve sector. De SOAB is gevraagd om de samenstelling van de collectieve sector in kaart te brengen, alsmede de inkomsten-, uitgaven, tekort- en schuld cijfers van de entiteiten behorende tot de collectieve sector. Op basis hiervan kan het CBS van Curaçao gevolg geven aan zijn taak, neergelegd in de Rijkswet, met betrekking tot het rapporteren over de collectieve sector. Mogelijk dat deze rapportage leidt tot noodzakelijke aanpassingen in de begroting van de overheid in enge zin. Het Cft heeft inmiddels per mail het rapport van de SOAB ontvangen. Bij eerste lezing lijkt Curaçao ook voor wat betreft de collectieve sector (ruimschoots) te voldoen aan de rentelastnorm.

Het Cft verneemt graag van Curaçao wat nu het vervolgtraject zal zijn. Artikel 24 lid 1 van de Rijkswet stelt dat het CBS Curaçao rapporteert aan het bestuur (normaal gesproken uiterlijk 1 september) over de inkomsten-, uitgaven, tekort- en schuld cijfers van de entiteiten behorende tot de collectieve sector en bestuur zendt deze rapportage binnen twee weken aan het Cft. Is het de bedoeling dat het CBS Curaçao op basis van deze SOAB-rapportage, conform de Rijkswet, gaat rapporteren aan het bestuur? Artikel 23 lid 1 van de Rijkswet stelt dat de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en het bestuur van Curaçao de rechtspersonen aanwijzen die onderdeel uitmaken van de collectieve sector. Wanneer denkt Curaçao dat dit gebeurd kan zijn?

Criterium: in de begroting en de meerjarige begroting zijn alle verwachte uitgaven en verwachte inkomsten opgenomen.

De voorliggende Nota van Wijziging is meerjarig. Daarmee wordt helder wat de meerjarige gevolgen van het voorstel zijn. In zijn advies bij de 1^e suppletoire begroting 2011 heeft het Cft nogmaals opgeroepen de jaarrekeningen 2008/2009 van de overheidsNV's en -stichtingen ter beschikking te stellen. Daarmee ontstaat meer inzicht in de financiële relaties tussen de overheid in enge zin en deze entiteiten. Dit geldt tevens voor de risico's die de overheid in enge zin mogelijk loopt met betrekking tot deze entiteiten. Inmiddels hebben we de (meeste) jaarrekeningen van die entiteiten die behoren tot de collectieve sector van Curaçao ontvangen. Het Cft zal deze jaarrekeningen analyseren en daar in een later stadium op terugkomen.

Criterium: de in de begroting opgenomen ontvangsten en uitgaven worden toereikend toegelicht; de begroting is zodanig ingericht dat zij voldoet aan de criteria van ordelijkheid en controleerbaarheid.

Waar het Cft bij de 1^e suppletoire begroting nog opmerkte dat het soms lastig is om nu precies uit de toelichting te halen wat er met de voorgestelde wijzigingen wordt beoogd, is de toelichting bij deze Nota van Wijziging informatief. Het is duidelijk wat er wordt gewijzigd en waarom dit wenselijk is.

Volledigheidshalve verwijst het Cft naar de bijlage bij zijn advies op de 1^e suppletoire begroting 2011 met betrekking tot enkele voorstellen voor de wijze van presenteren van toekomstige wijzigingen de gevolgen daarvan voor de baten, de lasten en het saldo op de Gewone Dienst en de Kapitaaldienst.

Slotoordeel

Op basis van bovenstaande beoordeling komt het Cft tot het eindoordeel dat de begroting 2011 van Curaçao, inclusief de voorliggende Nota van Wijziging, blijft voldoen aan de normen in de Rijkswet. Wel heeft het Cft een aantal kanttekeningen geplaatst en vragen gesteld. Het ziet met belangstelling uw reactie daarop tegemoet.

Kenmerk
Cft 201100536
Blad
6/6

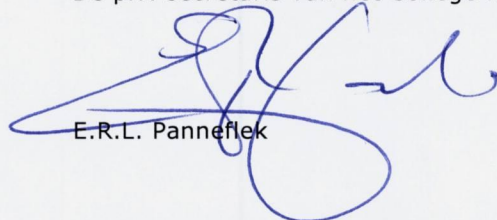
Wellicht ten overvloede zij vermeld dat zodra de Nota van Wijziging op de 1^e suppletoire begroting 2011 (en de 1^e suppletoire begroting 2011 zelf) is aangenomen door de Staten, deze opnieuw ter beoordeling aan het Cft dient te worden voorgelegd.

Mocht u behoefte hebben aan een toelichting op dit schrijven dan is het Cft gaarne bereid die te geven.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De voorzitter van het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten

Namens deze,
De plv. secretaris van het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten

E.R.L. Panneflek

Deze brief is in afschrift verstuurd aan: